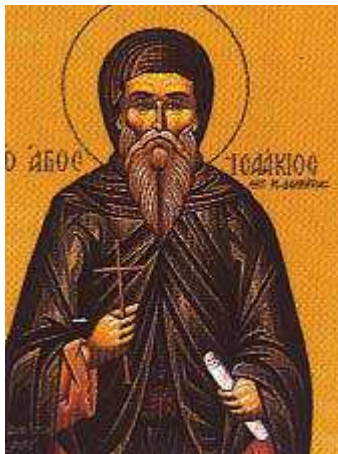

ЖИТИЕ НА СВЕТИ ПРЕПОДОБНИ ИСАКИЙ ДАЛМАТСКИ

Лъжеучението на Арий особено се разпространило при император Валент. Като приел кръщение от арианския епископ Евдоксий, Валент му се заклел да преследва православието във всички средства и изпълнил обещанието си. Тринадесет годишното му царуване било непрекъснато гонение против православните. Той издал указ, по силата на който, без да се щади ни възраст, ни пол, ни сан, всички да бъдат заставени да приемат арианството, а противещите се да бъдат смъртно наказани. Гонението с особена жестокост свирепсвало в Цариград, където всички православни църкви били затворени, а някои били обърнати в конюшни.

Слухът за страданията на православните християни стигнал далеч до източната пустиня и възбудил ревност и негодувание у благочестивия пустинножител Исаакий. Когато научил за страшните притеснения на православните християни, той побързал да отиде в Цариград. Без да се бои от опасностите Исаакий увещавал християните да остават верни на истината. Неговите думи ободрявали и укрепявали нещастниците, защото Исаакий бил изпълнен с мъдрост и благодат. Той дълбоко скърбял за участи на православните и молел Бог да обърне сърцето на царя и да му внуши милосърдие и справедливост.

При това време Валент тръгнал на война против готите, които били разорили някои области на империята и дори застрашавали Цариград. Когато императорът с войската си излизал от града, Исаакий застанал на пътя му и му казал:

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

– Господарю, отвори православните църкви и Бог ще благослови пътя ти!

Царят не обърнал внимание на думите на Исакий и продължил пътя се. На другия ден Исакий настигнал царя и отново му казал:

– Отвори, господарю, православните църкви и войната ще бъде благополучна, и ти ще се върнеш в мир!

Тия думи поразили царя и той бил готов да се съгласи. Но някои от неговите приближени го отrekli от доброто му намерение и царят заповядал да прогонят стареца. Но Исакий и трети път дошъл при царя, като го застрашил с Божие наказание, ако не престане да преследва православните християни. Той път Валент се разгневил. Близко до пътя имало тинеста яма, обрасла с тръни. Валент заповядал да хвърлят в нея стареца. Но ангел извел оттам Исакия, който след известно време отново се явил при Валента и му казал:

– Ти желаше моята смърт, но Господ ме спаси. Послушай, господарю, отвори православните църкви, защото в противен случай ще загинеш!

Валент заповядал на своите приближени Сатурнин и Виктор да затворят стареца в тъмница.

– Ако ти се върнеш от войната, то аз ще бъда лъжец! – извикал Исакий на заминаващия Валент. – Аз ти казвам, че няма да надделееш враговете, но ще побегнеш от тях и от огън ще загинеш!

Исакий бил върнат под стража в Цариград, а царят продължил пътя си. Предсказанието на пустинника се сбъднало. Валент, ранен в сражението, се укрив в един плевник от преследването на враговете му. Но готите запалили плевника и царя по такъв начин загинал сред пламъците. Известно време не се знаело в Цариград за неговата смърт и войниците, които пазели Исакий, му се заканвали със скорошното връщане на императора и с наказание за неговите дръзки думи. Но старецът отговорил:

– Ето вече седем дни, откак усещам смрад от изгорелите от огъня неговите кости!

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

Когато узнали за нещастната смърт на Валент, всички започнали да оказват почет към Исаакий, като го смятали за пророк.

Когато Теодосий Велики встъпил на престола, въдворил мир в Църквата. Успокоен за християните Исакий пожелал да се върне в пустинята си. Но Сатурнин и Виктор, които се каели, че взели участие в гонението против него, склонили го да остане в Цариград. Сатурнин му построил в околностите на града обител, в която скоро се събрали много иноци. Исааий наставлявал братята на добродетелен монашески живот и им давал пример на кротост и милосърдие към нещастните.

Той умрял в дълбока старост около 380 г., след като определил заместника си за игумен – един инок, на име Далмат, от когото обителта по-късно получила своето название, та и нейният основател останал в църковната памет като Исаакий Далматски. Мощите на св. Исаакий били поставени в църквата "Св.първомъченик Стефан".

© Жития на светииите. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).